

PRAKTYCZNA NAUKA JĘZYKA NIEMIECKIEGO II ROK BA
semestr letni 2025/2026
(filologia germańska, grupy ze znajomością języka niemieckiego od poziomu A1)

Egzamin pisemny w semestrze letnim obejmuje treści zrealizowane w ramach zajęć z PNJN w semestrze zimowym oraz letnim i składa się z trzech części: streszczenia z komentarzem (Inhaltsangabe mit Kommentar) tekstu słuchanego, zdań do tłumaczenia z języka polskiego na niemiecki, testu gramatycznego. Na egzaminie ustnym student/ka odpowiada na wylosowane pytanie z jednego z kręgów tematycznych omawianych na zajęciach w semestrze zimowym i letnim (Familie/Wohnen, Einkäufe/Essen/Gesundheit, Mode/Aussehen/Freizeit, Schule/Studium/Beruf, Medien, Kunst/Kultur, Umwelt/Umweltschutz). Oprócz zgodności z tematem i znajomości słownictwa typowego dla specyfiki danego obszaru oceniania będzie spójność, złożoność oraz poprawność gramatyczna i fonetyczna wypowiedzi.

Zagadnienia gramatyczne

1. Czasownik: Odmiana czasowników słabych, mocnych i mieszanych, regularnych i nieregularnych oraz posiłkowych w czasach Präsens i Präteritum; Perfekt z „haben” i „sein” – podstawowe zasady i różnice; Tryb rozkazujący; Formy podstawowe czasowników nieregularnych; Czasowniki regularne i nieregularne w zależności od znaczenia; Czasowniki przechodnie i nieprzechodnie trudne do rozróżnienia (czasowniki wyrażające przyczynę – *Kausativa*); Czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone; Czasowniki, które mogą być złożone zarówno rozdzielnie, jak i nierozdzielnie; Czasowniki modalne – odmiana, znaczenie; Miejsce czasownika modalnego w zdaniu głównym i pobocznym; Tworzenie czasu Perfekt z czasownikami modalnymi; Czasowniki modalnopodobne (zestawienie czasowników, przykłady); Czasowniki modalne z dwoma bezokolicznikami
2. Rzeczownik i przymiotnik: Deklinacja rzeczownika ze szczególnym uwzględnieniem deklinacji słabej (grupy, wyjątki!) oraz deklinacji rzeczowników odprzymiotnikowych i odimiesłowowych; Deklinacja rzeczownika z przymiotnikiem po rodzajniku określonym, nieokreślonym i bez rodzajnika; Stopniowanie przymiotnika; Deklinacja rzeczownika z przymiotnikiem po zaimkach dzierżawczych, przeczeniu „kein-”, po zaimkach wskazujących i nieokreślonych oraz liczebnikach głównych i nieokreślonych (odmiennych i nieodmiennych); Deklinacja rzeczownika z przymiotnikiem – ćwiczenia zbiorcze
3. Rekcja: Przyimki łączące się z: biernikiem, celownikiem, biernikiem i celownikiem, dopełniaczem; Zestawienie czasowników wymagających biernika (*stellen*) i celownika (*stehen*); Rekcja czasownika – rekcja przyimkowa; Rekcja czasownika – rekcja bezprzyimkowa; Rekcja czasownika – ćwiczenia zbiorcze; Przyimki służące do określania miejsca, czasu i przyczyny
4. Użycie rodzajnika (określonego, nieokreślonego, zerowego – podstawowe zasady)
5. Strona bierna czynnościowa i strona bierna stanu (Vorgangs- und Zustandspassiv)
6. Składnia: Zdania współrzędnie złożone; Zdania ze spójnikami wieloczłonowymi; Zdania okolicznikowe przyczyny; Zdania warunkowe; Zdania skutkowe; Zdania przyzwalające; Zdania czasowe; Zdania okolicznikowe sposobu i celu; Zdania pytające i pytające zależne; Zdania względne; Imiesłowy; Przydawka rozwinięta; Bezokolicznik z i bez *zu*; Konstrukcje bezokolicznikowe (także z *um...zu*, *ohne...zu*, *anstatt...zu*);
7. Tryb przypuszczający (*Konjunktiv II*) – tworzenie form: Präteritum i Plusquamperfekt
8. Tryb warunkowy (*Konditionalis*)
9. Tryb przypuszczający (*Konjunktiv I*) – mowa zależna
10. Zagadnienia zadane przez prowadzącego/ą do samodzielnego opracowania

Literatura gramatyka praktyczna (wybór, także wydania późniejsze)

- Dreyer, H./Schmitt, R. (2009) Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik, Ismaning: Hueber Verlag.
- Hall, K./ Scheiner, B. (2001) Übungsgrammatik für Fortgeschrittene, Ismaning: Verlag für Deutsch.
- Hall, K./ Scheiner, B. (2014) Deutsch als Fremdsprache. Übungsgrammatik für die Oberstufe (B2-C2), München: Hueber Verlag GmbH & Co. KG.
- Helbig, Gerhard/Buscha, Joachim (2020) Übungsgrammatik Deutsch, Stuttgart: Ernst Klett Sprachen.
- Bęza, St. (1996) Nowe repetytorium z gramatyki języka niemieckiego, Warszawa: PWN.
- Bęza, St. (bez daty wydania, wydanie pierwsze) Repetytorium z gramatyki języka niemieckiego dla średniozaawansowanych i zaawansowanych, Warszawa: PWN Wydawnictwo Szkolne Sp. z o.o. sp. k.
- Földeak, H. (2001) Sag's besser! Ein Arbeitsbuch für Fortgeschrittene, T. 1, Grammatik, Ismaning: Hueber Verlag.
- Földeak, H. (2001) Sag's besser! Ein Arbeitsbuch für Fortgeschrittene, T. 2, Grammatik, Ismaning: Hueber Verlag.
- Grimm, H.-J. / Kempter, F.: Kleine deutsche Artikellehre: Ein Übungsbuch. Langenscheidt.
- Latzel, S.: sprechen von? sprechen über? Übungen zu sinnverwandten Präpositionalverben, Hueber Verlag.
- Mikołajczyk, B./Theobald, P. (2012) Praktyczne kompendium gramatyki niemieckiej. Czasownik, Poznań: Wagros.
- Mikołajczyk, B./Theobald, P. (2003) Praktyczne kompendium gramatyki niemieckiej. Rekcja, Poznań: Wagros.
- Zielinski, Wolf-Dietrich (1998), ABC der deutschen Nebensätze. Einführung und Übungen, München: Max-Huber Verlag.

Szczegółowe kryteria oceniania EGZAMIN Z PNJN na II ROKU BA

(filologia germańska, grupy ze znajomością języka niemieckiego od poziomu A1)

Streszczenie z komentarzem (Inhaltsangabe mit Kommentar)

• Punkty za prawidłowe oddanie treści oraz za wykonanie zadań:	5
• Punkty za gramatykę:	8
• Punkty za wyrażanie się:	8
• Punkty za ortografię:	2
• Spójność:	3
• Użycie złożonych struktur gramatycznych i bogate słownictwo:	4
• Umiejętność wyrażania opinii (komentarz):	5
• Maksymalna liczba punktów:	35

Ilość słów: 200-250

5 (bdb)	31,75-35 p. (91-100%)
4+ (db plus)	29-31,5p. (83-90%)
4 (db)	26,25-28,75 p. (75-82%)
3+ (dst plus)	23,75-26 p. (68-74%)
3 (dst)	21-23,5 p. (60-67%)
2 (ndst)	0-20,75 p.(0-59%)

Ocena tłumaczenia zdań i testu gramatycznego

• 5,0	91-100%
• 4,5	85-90%
• 4,0	76-84%
• 3,5	69-75%
• 3,0	60-68%
• 2,0	0-59%